

14. Szybkie /t/ i zwarcie krtaniowe

Flap T and glottal stop

Workbook: Phonetics Workbook, lesson P14

W amerykańskim angielskim głoska /t/ (a także /d/) między samogłoskami często się zmienia. Dwie najczęstsze postacie to **flap** /ɾ/ i **zwarcie krtaniowe** /ʔ/.

The flap /ɾ/

Flap (alveolar tap) to bardzo szybkie dotknięcie językiem dziąseł. Brzmi jak krótkie polskie „r” albo szybkie „d”. Pojawia się, kiedy /t/ albo /d/ stoi **między dwiema samogłoskami**, a druga samogłoska jest **nieakcentowana**: water /'wɑ:ɾər/, better /'berər/, city /'sɪɾi/, party /'pɑ:ɾri/.

Tak (flap)	Nie (pełne /t/)
water, better, little, city, party	attack, return, tomorrow (/t/ na początku słowa albo sylaby akcentowanej)
a lot of, get up, put it on	stop, cat, sit (na końcu słowa przed pauzą)
thirty, forty, daughter	after, doctor (/t/ przed spółgłoską)

Uwaga: słowa writer /'raɪɾər/ i rider /'raɪɾər/ brzmią w amerykańskim angielskim prawie tak samo; rozróżnisz je po długości samogłoski (/aɪ/ jest dłuższe przed /d/). Także title i tidal różnią się tylko nieznacznie.

Audio U14-1 Flap T: words

Audio U14-2 Flap T: phrases and tongue twister

The glottal stop /ʔ/

Zwarcie krtaniowe to krótkie, całkowite zamknięcie więzadeł głosowych (jak w okrzyku „uh-oh” albo w starannie wymówionym polskim „na oko”, z przerwą przed „oko”). W amerykańskim angielskim pojawia się głównie:

- przed sylabotwórczym /n/: button /'bʌʔn/, kitten /'kɪʔn/, mountain /'maʊnʔn/ (w szybkiej mowie), certain /'sɜ:ɾʔn/,
- na końcu słowa przed spółgłoską, kiedy /t/ nie jest wymawiane w pełni: that's, put, not, might be late /maɪʔ bi leɪt/.

W słowach „button”, „kitten” nie słychać /t/ jako pełnego /t/: język nie dotyka dziąseł, zamyka się tylko krtąń.

BrE: W brytyjskim angielskim zwarcie krtaniowe jest dodatkowo bardzo częste u mówiących z Londynu (Estuary English): water /'wɔ:ʔə/, but /bʌʔ/. W RP w tych słowach wymawia się pełne /t/: /'wɔ:tə/, Flap /ɾ/ jest typowo amerykański.

Tongue twister: Betty Botter bought a bit of butter; “But,” she said, “this butter’s bitter. If I put it in my batter, it will make my batter bitter.”

Ćwiczenie A – Flap czy pełne /t/?

Zaznacz F (flap) albo T (pełne /t/).

1. water
2. better
3. attack
4. city
5. tomorrow (l. t)
6. little
7. stop
8. party

Ćwiczenie B – Przeczytaj na głos

Wymawiaj flap w wyróżnionych słowach.

1. Can you **put it** on the bottle?
2. My **daugh**ter is **thir**ty.
3. **Water** is **bet**ter than **but**ter.